

INSTRUKCJA POBIERANIA PROBEK ŚCIEKÓW.

INSTRUKCJA DLA KLIENTA

Prawidłowe pobieranie próbek do badań laboratoryjnych decyduje o ich reprezentywności. Wybór punktu pobierania próbek, czystość czerpaków i butelek do pobierania, objętość pobranej próbki oraz warunki i czas jej transportu do laboratorium mogą mieć istotny wpływ na dokładność pomiaru badanych wskaźników.

Technika pobierania próbek.

- Kontakt klienta z Laboratorium w celu ustalenia objętości próbki potrzebnej do zbadania zleczanych oznaczeń. Zalecana objętość to taka, aby trzykrotnie powtórzyć każde oznaczenie. Objętość próbki ścieków oczyszczonych 4 do 5 litrów, ścieków surowych 2 do 3 litrów.
- W razie potrzeby Klient może pobrać naczynia do pobrania próbki w Laboratorium.
- Naczynia i czerpaki (tworzywo sztuczne, stal nierdzewna, itp.) do pobrania próbek powinny być dokładnie umyte i wypłukane. Można użyć butelek po wodzie mineralnej. Naczynia napełniać całkowicie (na wylew) i zatkać korkiem.
- Bezpośrednio przed pobraniem należy przepłukać naczynie ściekami, które mają być zbadane.
- Po pobraniu należy próbkę dostarczyć do Laboratorium w jak najkrótszym czasie (najlepiej 2 godziny od zakończenia pobierania)
- Punkt pobierania wybiera klient w zależności od celu badania.
- Na naczyniu z pobraną próbką należy zamieścić następujące informacje – miejsce i punkt pobierania próbki, data i czas pobierania, rodzaj próbki.
- Próbkę zabezpieczyć przed uszkodzeniem lub rozlaniem, unikać wstrząsania oraz zanieczyszczeń zewnętrznych powierzchni naczynia i ekspozycji na światło.
- Najwłaściwszym sposobem jest transport schłodzonej próbki, można to zrobić przez umieszczenie naczynia z pobraną próbką w lodówce turystycznej (torby, pojemniki chłodnicze ze zmrożonymi wkładami).

Przechowywanie i transport.

Termotorba z pustymi pojemnikami, jak też z próbkami ścieków, musi być zabezpieczona przed dostępem osób trzecich.

- puste pojemniki na próbki należy przechowywać i transportować szczelnie zamknięte,
- podczas transportowania zaleca się monitorowanie temperatury wewnątrz termotorby,
- próbki należy przechowywać w temperaturze niższej niż temperatura , którą miały w chwili pobierania oraz w ciemności, poprzez umieszczenie ich zaraz po pobraniu , na czas transportu w termotorbach nie przepuszczających światła

i zaopatrzonych w kilka wkładów chłodzących,

- wkłady chłodzące nie mogą się bezpośrednio stykać z pojemnikami,
- termotorby nie powinny być źródłem zanieczyszczenia i należy utrzymywać je w czystości,
- ustawienie pojemników z próbkami w termotorbie należy realizować w sposób zapobiegający obluźywaniu się korków butelek z próbkami,
- każda termotorba musi posiadać trwałe oznakowanie liczbowe,
- W wyjątkowych sytuacjach próbki wody do badań, mogą być przechowywane przed badaniem w temperaturze $5\pm 3^{\circ}\text{C}$ do 24h

Bezpieczne postępowanie z próbkami wymaga prowadzenia dokumentów przejmowania próbek przez kolejne upoważnione osoby w taki sposób, aby można było sprawdzić kto imiennie w jakim czasie ponosi za nie odpowiedzialność. W tym celu ustala się następujący Tryb postępowania:

próbkioborca dostarcza próbki do laboratorium, w którym następuje przekazanie osobie upoważnionej przez laboratorium do ich odbioru wraz z protokołem pobrania próbek.

W sprawach sposobu pobierania i transportu próbek wskazany jest kontakt klienta z Laboratorium.

Laboratorium nie odpowiada za jakość próbki pobranej przez klienta.

INFORMACJE DODATKOWE.

Próbka jednorazowa pierwotna - próbka wrywkowa pobrana losowo, cała objętość próbki pobierana jest w tym samym czasie.

Próbka złożona ciąga proporcjonalna do objętości – proporcja mieszania oparta jest na pomiarach czasu i objętości (np. pobieranie co 2 godziny lub w ciągu godziny trzy próbki, a następnie zlewamy po np. 500 ml – tą samą objętość z każdej próbki do jednego naczynia).

Próbka złożona ciąga proporcjonalna do przepływu średnia dobową - proporcja mieszania oparta jest na pomiarach czasu, przepływu i objętości (np. pobieranie co 2 godziny lub co godzinę, a następnie zlewamy objętości próbki proporcjonalnie do przepływu każdej próbki do jednego naczynia). Próbki średniodobowe pobierane są manualnie lub automatycznie.

SPOSÓB POBIERANIA ŚCIEKÓW DO BADAŃ INNY NIŻ PODANY W INSTRUKCJI NALEŻY KONSULTOWAĆ Z LABORATORIUM.